

Psikolog, Psikiyatrist ve Pedagog kimdir? Farkları nelerdir?

Çoğu zaman mesleğim sorulduğunda psikolog olduğumu söylediğimde tam olarak anlaşılmaz ve hep şu tarz sorularla karşılaşmaktayım:

İlaç yazabiliyor musunuz?

Psikiyatrist ile aranızdaki fark ne?

Doktor diyebiliyor muyuz?

Tıp okudunuz mu?

Psikolog ile Psikiyatrist aynı şey midir?

Pedagog musunuz?

...

Bu sorularla birlikte bu yazımda meslek gruplarının ayrımı hakkında bilgilendirmeye ve yönlendirmeye karar verdim. Öncelikli olarak mesleklerin tanımları ve eğitim geçmişlerinden bahsetmek isterim.

Psikiyatri Uzmanları, 6 sene tıp fakültesi okuyup bitirerek Tıp Doktoru diplomasını aldıktan sonra, 4 sene ruh sağlığı – sinir hastalıkları konusunda uzmanlaşmış kişilerdir. Uzmanlık dönemlerinde birçok klinik vaka görürler farmakolojik eğitim alırlar yani bir psikiyatriste gittiğinizde size ilaç yazar ve ilaç yazma yetkisi de vardır.

Psikologlar ise ülkemizde fen-edebiyat ya da sosyal bilimler fakültelerinin 4 yıllık lisans eğitim sonrasında psikolog unvanı almaktadır. Psikolog eğitim sürecinde sosyal bir bilim olan psikoloji eğitimi alır. Psikoloji eğitimi ile klinik olarak hastanın değerlendirilmesi, tedavisinin planlanması, terapi sürecine dahil edilmesi arasında bir ilişki yoktur. Ancak mezuniyet sonrası klinik psikoloji yüksek lisans veya doktora yaparak uzmanlaşabilirler. Böylece bu kişiler çocuklarla mı yetişkinlerle mi çalışacaklarına yüksek lisans ve doktora programlarında aldıkları ders ve stajlara göre karar verirler. Daha sonra seçtikleri alan doğrultusunda eğitimler ve süpervizyon alarak kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Psikiyatrist ile psikologlar arasında benzerlikler de bulunmaktadır. Her ikisi de zihinsel ya da duygusal sorunları olan insanlara yardımcı olmak için çalışırlar. Aslında ikisi de ruh sağlığı ve

hastalıkları dalında birbirlerini tamamlayıcı unsurlardır. Eğitimlerine devam eden psikiyatrist ve psikologlar farklı psikoterapi eğitimlerine katılıp süpervizyon almak suretiyle psikoterapi uygulama yeterliliğine de erişirler.

Pedagog kimdir? Çocuk Psikoloğu arasındaki fark nedir?

Günümüzde en sık doğru bilinen yanlışlardan bir tanesi de pedagog ve çocuk psikoloğunun eş anlamlı olarak kullanılmasıdır. Pedagog Türk Dil Kurumu'na göre 'eğitim bilimci, eğitimci' demektir. Buradan da anlaşılacağı üzere pedagog çocuk eğitimcisidir, çocuk psikoloğu değildir. Ülkemizde 1982 yılında yürürlüğe giren 2547 sayılı kanun ile kapatıldı ve bu bölüm eğitim bilimleri fakültesine çevrildi. Psikolojik danışmanlık ve rehberlik bölümü mezunu öğrenciler devlet tarafından pedagog (çocuk eğitimcisi) olarak atanmaktadır. Ancak yine bu kişilerin çocuk psikoloji alanında eğitim almaları gerekmektedir. Psikolojik danışmanlık ve rehberlik bölümü mezunu olup 'pedagog' unvanı alan kişiler çocuk ile çalışmak istiyor ise psikoloji alanında yüksek lisans ya da kendilerini bu alanda geliştirmek için çocuk psikolojisi eğitimlerini almalıdır. Takdir edersiniz ki üniversite de sadece birkaç ders alınıyor çocuk psikolojisi ile ilgili bu da problemleri çözmek için yeterli bir tedavi sunmayacaktır. Sonuç olarak ülkemizde 33 yıldır pedagog yetişmiyor böylece hangi fakülte mezunu olduğu ve aldığı özel eğitim geçmişi çok önemli bir nokta haline geliyor.

Peki nelere bakmak gerekir; Psikoterapistiniz hangi bölümden mezun, hangi okullarda okumuş ve ünvanı nedir? Psikolojide birçok farklı ekol vardır, terapistinizin hangi yönelimle çalıştığını sorabilirsiniz. Bu yönelimle ilgili uzmanlığını nereden almış? Eğer çocuklarla çalışan bir uzmana gitmeyi düşünüyorsanız çocuk psikolojisi alanında ekstra eğitimler almış olmasına dikkat edebilirsiniz.

Unutmayın, sağlıklı bir birey olmak için ya da çocuğunuzun sağlıklı bir yetişkin olması ve sağlıklı nesiller yetişmesi için doğru uzmana gitmeniz çok önemlidir.

Uzman Klinik Psikolog Seda Eruslu